

DE L'ASSOCIACIÓ DE PARES
I MARES DE GAIS I LESBIANES
(AMPGIL)
GUIA

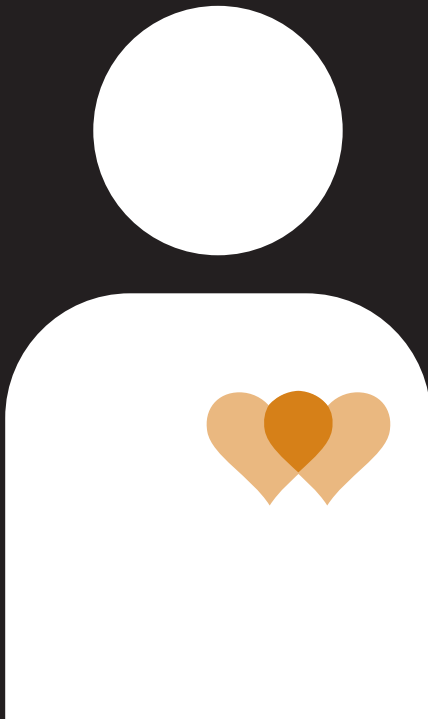

INTRODUCCIÓ

En cap cas, però, no reclamem a les institucions que protegeixin permanentment els nostres fills i filles, sinó que vetllin per una educació que consideri l'existència de la diversitat afectiva-sexual.

Quan, l'any 2000, l'Associació de Pares i Mares de Gais i Lesbianes (AMPGIL) va fer la seva darrera publicació, el matrimoni, l'adopció de criatures i, per tant, ser una família, no era una possibilitat legal que gais i lesbianes podien gaudir, encara que ho desitgessin. Amb aquest guany social també s'ha posat fi a una discriminació viscuda dins de la pròpia família. Actualment, tots els fills -sigui quina sigui l'orientació afectiva-sexual de cadascun- poden tenir la seva vida sentimental emparada per la llei. De tot plegat, els pares n'estem molt satisfets.

Malauradament, però, aquesta millora legislativa no coincideix amb la que es va fer socialment. I és que, amb una incidència preocupant, el dia a dia de les persones lesbianes, gais, transsexuals i bisexuals (LGTB) continua sotmès, ja des de la infantesa, al rebuig, als acudits i a les atribucions vexatòries. Aquest tracte hostil, a més, fa que se sentin marginades i les porta a una segregació involuntària que té conseqüències encara poc valorades i, sobretot, menystingudes socialment. En cap cas, però, no reclamem a les institucions que protegeixin permanentment els nostres fills i filles, sinó que vetllin per una educació que consideri l'existència de la diversitat afectiva-sexual.

¿podem dir, encara, que no en sabem res, de la diversitat afectiva-sexual?

Acollir l'homosexualitat d'un fill o d'una filla també continua sent un repte pendent per a molts pares i mares que encara creuen que en una família com la seva no pot existir. En la primera guia de l'AMPGIL els pares confessàvem que "ningú no ens havia assabentat de la possibilitat de tenir un fill gai o una filla lesbiana..."

Ara bé, si en els darrers anys, afavorit per la promulgació de noves lleis, el fet homosexual ha estat protagonista d'articles d'opinió, d'estudis, de cartes a la premsa...; si a les persones gais i lesbianes –donant-los una visibilitat que mai no havien tingut-, se les ha convidades a participar en debats, entrevistes, magazins... -tant a la ràdio com a la televisió- i, des d'aquests mitjans, ens han confiat vivències i ens han transmès sentiments que no tenien res a veure amb els tòpics que les discriminen, ¿podem dir, encara, que no en sabem res, de la diversitat afectiva-sexual?

Potser hauríem de reconèixer que en assabentar-nos de l'homosexualitat d'una filla o d'un fill, més que no pas desconeixement, el que encara tenim és por: por davant del que és diferent, por d'acollir dins la família una realitat nova, por de què diran els altres, por d'haver de canviar les expectatives que teníem sobre el fill o la filla, por del rebuig i dels maltractaments psíquics i/o físics que pugui rebre del seu entorn i de la societat en

general, por... Sabem, per experiència, que no és pas senzill de reestructurar en el nostre cap conceptes que al llarg de la història han estat tractats com a tabús; pensem, però, que si aquest fill o filla l'hem ajudat a créixer i, per tant, el coneixem, no pot ser que el que ens diu que sent no sigui ni real ni bo. L'enamorament, les expressions del desig i l'amor són sentiments nobles que tota persona, tingui l'orientació afectiva-sexual que tingui, pot experimentar. De què hem de tenir por, doncs?

Si des del naixement dels nostres fills i al llarg del seu desenvolupament no pressuposéssim la seva heterosexualitat, podríem impedir que als adolescents LGTB els faltés el suport dels pares quan més el necessiten; facilitaríem la seva autoestima i evitaríem conductes i comportaments de risc durant una etapa que per si mateixa ja és conflictiva en la vida de qualsevol persona. Com a pares ens pertoca acompanyar aquest moment vital per al fill o la filla. D'aquesta manera, contribuirem a fer de la nostra família un espai on cada membre se senti estimat i on pugui créixer com a persona.

Aquesta publicació pretén ser una eina útil per avançar en aquesta direcció. Tant de bo que ho aconseguixi!

UNA MICA D'HISTÒRIA

Naixem l'any 1994, amb el nom d'Associació de Familiars i Amics de Gais i Lesbianes, fruit de la voluntat i del coratge de tres o quatre mares disposades a ajudar-se mútuament a comprendre la realitat dels seus fills i filles i poder-los fer costat en la seva lluita contra la discriminació. Aquestes mares, amb la seva presència i el seu discurs senzill, però sorgit del cor, també pretenien demostrar a la societat que els gais i les lesbianes tenen una família que se'ls estima tal com són. Cal tenir present que, fins aleshores, les famílies d'aquests/es joves havien estat socialment invisibles.

La creació de la nostra associació i els seus primers passos estan estretament lligats a la Coordinadora Gai-Lesbiana. Sempre hem treballat freqüentment amb les entitats de gais i lesbianes perquè han estat per a l'associació, i també a nivell personal, un bon punt de referència i de suport. Actualment, i des de fa deu anys, l'AMPGIL té el seu espai de trobada al Casal Lambda.

Acollir, escoltar, compartir i ajudar a no silenciar els sentiments continua sent, i serà, la tasca fonamental en la nostra història, una història que ja no fan només les mares, com solia passar en els primers anys. I és que, cada vegada més, són el pare i la mare, tots dos, els qui vénen a l'associació cercant-hi l'orientació que els cal per comprendre i saber integrar dins la pròpia família la nova realitat que el fill o la filla els ha confiat.

Una associació com la nostra sol ser un lloc de pas, un espai d'on s'acostuma a sortir quan ja s'han trobat els recursos personals necessaris per poder afrontar el fet que ens hi va portar. En aquests darrers anys, però, hi ha hagut un bon nombre de pares i mares que, conscients del que han rebut i de la feina que queda per fer, en continuen formant part. La seva implicació en els nous projectes i en la tasca del dia a dia, ens permet de fer arribar la nostra reflexió més enllà del que ens podíem imaginar. Tant és així que l'AMPGIL ja té delegacions fora del propi territori i participa en projectes de dimensió europea.

L'AMPGIL, que també treballa pensant en les famílies amb fills de 0 a 17 anys, cada vegada desvetlla més interès en àmbits ben diversos. Gràcies a aquest coneixement se li obren nous espais de col·laboració i d'incidència. La nostra història, doncs, abraça un nou escenari social, polític i personal que ens estimula a continuar actuant-hi.

Accollir, escoltar, compartir i ajudar a no silenciar els sentiments continua sent, i serà, la tasca fonamental en la nostra història

QUINS SÓN ELS OBJECTIUS DE L'AMGIL? PER QUÈ?

ACOLLIR

Acollir els pares i donar-los suport en el grup d'ajuda mútua (GAM) han estat i continuen sent els pilars de la tasca de l'AMPGIL. Per a les famílies, buscar ajuda i voler conèixer l'associació significa haver fet el primer pas –sovint difícil de fer–, per asserenar-se i comprendre què li passa a la filla o al fill. L'escolta respectuosa i l'intercanvi de sentiments ens permeten orientar-los i acompanyar-los en el procés per retrobar el benestar personal i el familiar. Cada acollida significa un pas endavant per als pares novinguts, i aquesta tangible millora ens transfereix la responsabilitat de continuar treballant sense defallir.

FER

Fer visible l'existència d'un model de família en què la diversitat de l'orientació afectiva-sexual dels fills, no tan sols es viu amb normalitat, sinó que representa un enriquiment personal per a tots els seus membres. Desenvolupar aquest objectiu és fonamental per aconseguir que la vida familiar sigui millor per als nois i noies LGTB d'avui, i la dels qui, ara, encara són infants.

REVISAR

Revisar actituds i afavorir-ne el canvi és un altre propòsit de l'AMPGIL. El nostre comportament sol estar carregat de prejudicis masclistes i heterosexistes que són, en essència, jeràrquics i de menyspreu cap a les persones LGTB. L'heterosexisme i el masclisme inhibeixen les expressions espontànies i sinceres dels nostres fills. Ser-ne conscients i esmenar-ho, pot significar una millora a nivell personal, que també repercutirà a nivell social.

CONSCIENCIAR

Conscienciar les famílies que segueixin de prop el desenvolupament afectiu dels seus fills per afavorir que puguin expressar-los els seus sentiments. Volem el millor per als nostres fills i filles, però ens costa arribar a comprendre la felicitat que proporcionen l'afecte, la sexualitat i els sentiments. Per això, creiem que l'educació afectiva-sexual dels infants, adolescents i joves, totes les famílies l'haurien de percebre com un fet transcendent. Massa sovint els deixem en una solitud poc recomanable i no els ajudem a posar paraules als seus sentiments sobre l'afecte, la tendresa, el sexe i l'amor. Probablement, mai com ara, s'havia tingut consciència que ens falten habilitats personals per comunicar-nos a nivell dels sentiments.

INCIDIR

Incidir en espais que multipliquin el nostre discurs. Les institucions del nostre país i les diferents entitats ciutadanes poden esdevenir, també, eixos facilitadors d'una gran rellevància.

ACONSEGUIR

Aconseguir que les inquietuds de l'AMPGIL arribin a d'altres punts del territori per tal que s'hi creïn associacions que, com la nostra, siguin un punt de referència i de suport per a les persones LGTB i llurs famílies.

Des de l'AMPGIL vetllarem per aconseguir aquestes fites.

SITUEM LES ACTIVITATS

Les activitats i els àmbits on l'AMPGIL les duu a terme són:

INTERNAMENT I AL NOSTRE ESPAI DEL CASAL LAMBDA

- A** la reunió setmanal amb les famílies.
- B** l'acollida personalitzada als pares i mares que vénen per primera vegada.
- C** l'atenció telefònica.

EXTERNAMENT I DE DIFUSIÓ

- A** seminaris, xerrades i col·loquis.
- B** dinamització cultural i educativa.
- C** publicacions i campanyes puntuals.
- D** col·laboració, relacions properes i treball en xarxa amb les entitats del moviment LGTB.
- E** relació amb les institucions: govern, ajuntaments, col·legis professionals i àmbits institucionals associatius de la salut, el lleure i l'educació.

EXTERNAMENT I DE COL-LABORACIÓ

- A** ajut per a la creació d'associacions de famílies amb diversitat d'orientació afectiva-sexual, tant a Catalunya com a la resta de l'Estat.
- B** contacte amb associacions internacionals: els donem suport i fomentem la creació d'entitats com la nostra a països on la visibilitat del fet homosexual és encara molt difícil d'aconseguir.
- C** col·laboració en projectes d'abast europeu: hem participat en un estudi sobre la realitat social que viuen els adolescents i els joves homosexuals a diversos països d'Europa.

HEM DE SABER

A les mares, als pares i a les famílies en general ens acostuma a inquietar el que hem sentit a dir sobre les persones LGTB. En els mitjans de comunicació, a la feina, entre el veïnatge i en el nostre dia a dia, sovint s'hi aboquen discursos molt estereotipats i empobridors. Sortosament, però, no trobem ni l'encaix ni la veracitat d'aquestes informacions quan ens mirem el fill o la filla que ho és. No hem d'oblidar que aquestes preocupacions dels pares estan basades en les nostres pròpies pors. Amb la pretensió de posar rigor a tanta desinformació, presentem un seguit d'expressions i algunes respostes orientatives que tenen el vist-i-plau de professionals qualificats.

1 PREOCUPACIONS FÍSQUES SOBRE EL FILL.

DAVANT D'EXPRESSIONS COM:

- ▶ Es pot contagiar la SIDA i altres malalties de transmissió sexual.
- ▶ Podria encomanar l'homosexualitat als altres fills.
- ▶ Té un problema psicològic. Necessita una teràpia que l'ajudi a canviar.
- ▶ L'homosexualitat és una malaltia. L'haurà de visitar un bon metge.

HEM DE SABER QUE:

- ▶ L'Organització Mundial de la Salut (OMS), l'any 1993, va deixar de considerar que l'homosexualitat fos una malaltia.
- ▶ Des de l'any 1973, l'Associació Americana de Psiquiatria (APA) ja no la considera un trastorn mental; per tant, no cal pretendre "curar-la", ni "prevenir-la", ni "protegir-se'n".
- ▶ Les persones LGTB tenen la mateixa probabilitat que les persones heterosexuales de contraure qualsevol malaltia sexual i la SIDA. **EXISTEIXEN PRÀCTIQUES DE RISC, PERÒ NO GRUPS DE RISC.** Cal ensenyar, a tots els nostres fills i filles, a tenir cura de la seva salut, sigui quina sigui la seva orientació afectiva–sexual.

2 SOBRE EL COMPORTAMENT SEXUAL.

DAVANT D'EXPRESSIONS COM:

- ▶ Portarà una vida de promiscuïtat i lleugeresa.
- ▶ No tindrà cap parella estable.

HEM DE SABER QUE:

- ▶ La promiscuïtat té més a veure amb el tipus de personalitat i l'educació rebuda que no pas amb l'orientació afectiva-sexual que es tingui.
- ▶ Les persones LGTB tenen la mateixa capacitat de tenir parella estable que les que no ho són. Poden influir-hi els valors afectius de cadascú, així com l'entorn social.
- ▶ Ningú no té dret a culpabilitzar, estigmatitzar, menystenir, ni fer retrets a cap persona que visqui la seva pròpia i connatural vessant de la sexualitat.

3 SOBRE ELS PROJECTES DE VIDA.

DAVANT D'EXPRESSIONS COM:

- ▶ No formarà mai una família.
- ▶ No podrà tenir fills.

HEM DE SABER QUE:

- ▶ Actualment, existeix la llei que permet el matrimoni entre dues persones del mateix sexe i que els dóna dret a l'adopció. Abans, però, les persones LGTB ja formaven famílies, encara que no estiguessin emparades per cap llei. I també adoptaven i tenien fills.
- ▶ Les persones LGTB estan capacitades per casar-se i tenir fills o adoptar-los, és a dir, formar una família. És un desig que no depèn de la condició sexual, sinó del projecte de vida que cadascú s'ha fet.

4 SOBRE EL REBUIG SOCIAL.

DAVANT D'EXPRESSIONS COM:

- ▶ Haurà d'amagar que és gai o que és lesbiana
- ▶ Li tocarà de viure en barris especials.
- ▶ La/el maltractaran.
- ▶ La/l'insultaran.

HEM DE SABER QUE:

- ▶ Del problema de la societat que no admet les persones de diferent orientació afectiva-sexual, se'n diu homofòbia o bifòbia. De la mateixa manera, al rebuig que pateixen les persones transsexuals se li diu transfòbia.
- ▶ Com a pares hem de treballar per tal que la societat conegui millor la realitat que viuen les persones LGTB. Creiem que aquest coneixement contribuirà a eradicar-ne els comportaments d'intolerància. El problema és de la societat, no dels nostres fills.
- ▶ Afortunadament, cada vegada es tenen més en compte els drets individuals de les persones. Des de les oficines que treballen per la no discriminació, casos que abans s'haurien silenciats, ara es fan públics.
- ▶ Que la societat continuï discriminant, o no, depèn de tots.

5 SOBRE ESTILS DE VIDA QUE TENEN A VEURE AMB ESTEREOTIPS I ROLS DE GÈNERE.

DAVANT D'EXPRESSIONS COM:

- ▶ Caldrà que busqui una feina on no el/la discriminin.
- ▶ S'haurà de dedicar a la faràndula i a l'espectacle.
- ▶ Serà efeminat i potser es vestirà de dona.
- ▶ Les noies tenen una aparença més masculina.

HEM DE SABER QUE:

- ▶ Els rols de gènere rígids i estereotipats estan desapareixent de la nostra societat i donen pas a rols més flexibles. Per exemple, s'assumeix perfectament que la dona treballi fora de casa i que els homes heterosexuales es depilin.
- ▶ Precisament, els rols femenins i masculins s'intenten perpetuar per ordenar i controlar la societat. Tot el que s'escapa d'aquests paràmetres és considerat desviat.
- ▶ L'orientació afectiva-sexual no determina unes capacitats especials per a treballs determinats. Existeixen lleis que penalitzen la discriminació de les persones LGTB en qualsevol tipus de treball.

6 SOBRE LES CULPES.

DAVANT D'EXPRESSIONS COM:

- ▶ La mare l'ha consentit massa.
- ▶ Al pare li ha faltat autoritat.
- ▶ L'escola, els cangurs, els professors o algun familiar en deuen tenir la culpa.
- ▶ La culpa és meva per haver-lo/a estimat tant.

HEM DE SABER QUE:

- ▶ Després de conèixer l'homosexualitat d'un fill o d'una filla, és habitual passar per una etapa de culpabilització.
- ▶ Les culpes s'atribueixen als altres o a un mateix. La recerca científica nega que els aspectes esmentats siguin la causa d'aquesta orientació afectiva-sexual.
- ▶ **NINGÚ NO TRIA** la seva heterosexualitat, ni l'homosexualitat, ni tampoc la bisexualitat, sinó que l'orientació afectiva-sexual li ve donada. Totes aquestes variants són naturals i, per tant, no n'hi ha cap que es pugui canviar, ni provocar, ni evitar.
- ▶ Moltes vegades, la nostra primera reacció depèn més de la frustració que sentim per no haver sabut detectar la realitat del fill o de la filla, que pel fet de la seva homosexualitat.

7 DES DE LA MEVA PERSPECTIVA DE PARE O MARE.

DAVANT D'EXPRESSIONS COM:

- ▶ Tinc por; no en sé res, de l'homosexualitat.
- ▶ Hauré de dir-ho a la meva família i no sé com.
- ▶ M'hauria agradat no tenir un fill/a així.
- ▶ No ho podré explicar a ningú.
- ▶ Li diré que d'aquest tema a casa no se'n parla; a fora que faci el que vulgui.
- ▶ Millor que se'n vagi de casa.
- ▶ Etc.

HEM DE SABER QUE:

- ▶ El nostre fill o la nostra filla també s'ha trobat sol/a abans de dir-nos-ho.
- ▶ Ells tampoc no han escollit de tenir uns pares com nosaltres.
- ▶ No estem sols, tenim l'AMPGIL

MÉS FAMÍLIES SANES; MÉS SALUT SOCIAL

Afortunadament, gràcies al treball continuat d'entitats de gais i lesbianes, d'associacions ciutadanes, d'institucions polítiques i de diversos agents socials, els nostres infants, adolescents i joves LGTB poden viure millor que fa 10 anys, tant a Catalunya com a la resta de l'Estat, a Europa i també a d'altres països del món. El reconeixement dels seus drets i les garanties jurídiques han estat guanys del segle passat i també d'aquest. Tot pas endavant que signifiqui un bé per als nostres fills és motiu d'esperança per a les famílies amb diversitat d'orientació afectiva-sexual.

Malgrat aquest progrés, algunes persones LGTB encara pateixen una hostilitat visible per determinades formes de manifestar-se. Sovint, aquest rebuig incideix sobre la seva "ploma", és a dir, sobre la manera com parlen, com gesticulen, com vesteixen, com expressen els sentiments... D'altra banda, en els mitjans de comunicació, en el món educatiu i en els espais d'esport i d'oci es fa palesa, de maneres diverses, la desconsideració per a tot comportament que no s'ajusti al model establert. De tot aquest univers de marginació que es manifesta amb insults, acudits, menyspreus, discriminacions i, de vegades, agressions, en diem homofòbia.

L'homofòbia ja està considerada com una malaltia social, el desencadenant de la qual és, en el fons, el recel cap a qui és diferent de nosaltres. Certament, allò que desconeixem ens pot desconcertar i ens pot generar dubtes i temença. Hem de saber, però, que si ens apropem amb generositat a cada nova realitat, desitjant conèixer-la, rebaixarem el to emocional alterat, capaç de provocar reaccions incontrolades d'agressivitat verbal o física. L'homofòbia, quan les víctimes encara són infants, té molta importància des de la vessant de la salut. La capacitat per defensar-se que un infant, un adolescent o un jove té, és desproporcional a la magnitud agressiva dels missatges que rep. L'hostilitat el deixa desprotegit i amb una fragilitat immensa que pot afectar la seva salut psíquica i física. Des de la pròpia família, l'escola, l'esplai, el centre esportiu, l'institut, la universitat i la feina pot rebre desqualificacions de tota mena pel fet de "sospitar-se" que pugui ser LGTB. Quan tot aquest univers de manifestacions injustes es produeix a l'escola, a l'esplai, a l'institut i en els espais de lleure, l'anomenem assetjament (bullying).

L'AMPGIL pretén fer conèixer que tot aquest patiment injust causat als nostres infants, adolescents i joves afecta la

La capacitat per defensar-se que un infant, un adolescent o un jove té, és desproporcional a la magnitud agressiva dels missatges que rep

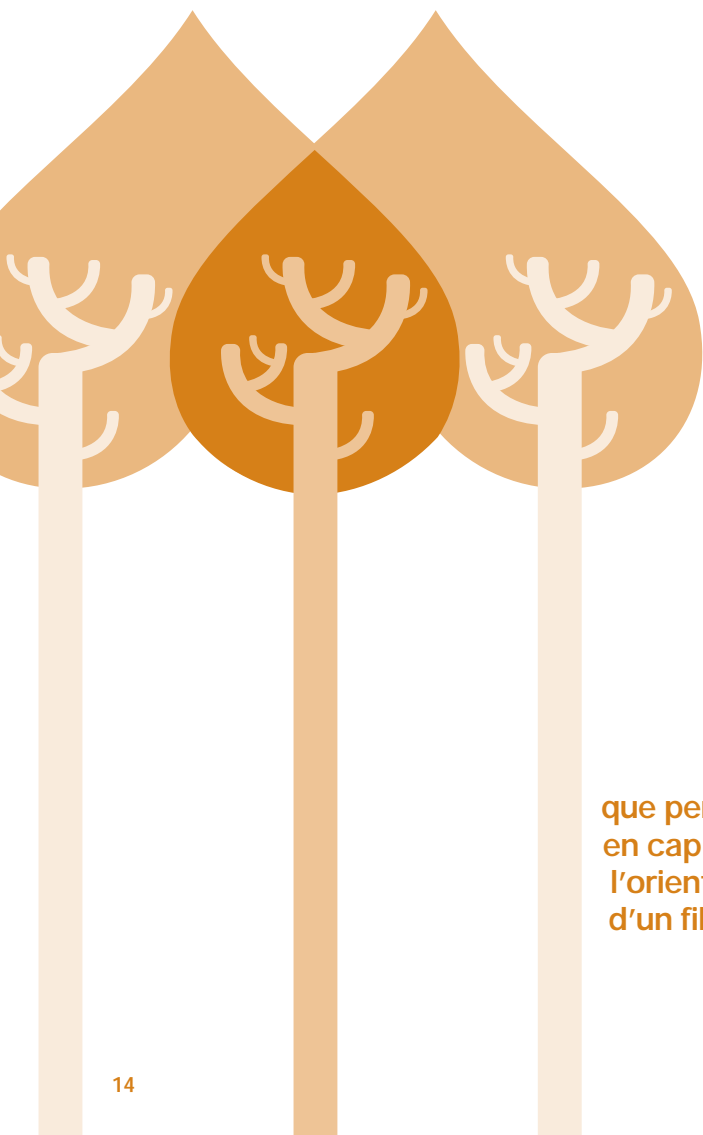
seva salut. Les conseqüències poden ser diverses i, ara per ara, poc tractades, atès que se solen viure en silenci i amb temor. El desig d'aïllament i les pors, cal saber-ho, acostumen a ser símptoma i conseqüència de l'homofòbia.

Tenim el ple convenciment que les famílies hem de ser un espai saludable on l'afecte, els sentiments i la sexualitat es visquin en harmonia. Tot plegat, revertirà en un estil de vida que farà de nosaltres i dels nostres fills unes persones més sanes, més respectuoses i més responsables. Així doncs, famílies sanes, societat sana!

LA FAMÍLIA, EL SUPORT MÉS IMPORTANT

que per vergonya o per por,
en cap família no se silenciï
l'orientació afectiva-sexual
d'un fill quan no és la que li
pressuposaven

L'AMPGIL, per la tasca que duu a terme, ha esdevingut un punt de referència i de suport per a les famílies dels adolescents i dels joves homosexuals. Sabem que ens queda molt per fer, però valorem positivament el camí recorregut. I si avui estem agraïts als nostres fills i filles per tot el que hem après de la seva realitat, també ens sentim amb el deure d'adreçar-nos a **les famílies, amb fills de 0 a 17 anys**, per recomanar-los:

- ▶ **Que segueixin de ben a prop el seu desenvolupament afectiu.**
- ▶ **Que no n'hi hagi cap ni una on els fills hagin de viure d'amagat els seus sentiments.**
- ▶ **Que cap pare ni cap mare no dubti de la qualitat humana d'un fill o d'una filla pel fet que sigui LGTB.**
- ▶ **Que per vergonya o per por, en cap família no se silenciï l'orientació afectiva-sexual d'un fill o d'una filla quan no és la que li pressuposaven.**
- ▶ **Que tinguin present que quan parlem d'homosexualitat també estem parlant de sentiments.**
- ▶ **Que gais, lesbianes, transsexuals i bisexuals puguin comptar amb el suport de la família si els fallés el de la societat.**
- ▶ **Que intentin comprendre que estar enamorat i estimar-se són sentiments que no pertanyen únicament a la parella heterosexual, sinó que també poden néixer entre dues persones del mateix gènere.**
- ▶ **Que...**

En un pòster de l'AMPGIL hi ha la tendra imatge d'un nadó emmarcada per la reflexió següent: "Pot ser que sigui gai... pot ser que sigui lesbiana... o pot ser que sigui heterosexual... En qualsevol cas, la família i el sistema educatiu han de garantir el seu desenvolupament integral com a persona".

Des de l'AMPGIL treballem perquè "si és gai o si és lesbiana", també tingui garantit el seu creixement personal.

**"si és gai o si és lesbiana",
també tingui garantit el seu
creixement personal.**

S'HA FET CAMÍ

Els avenços que en el reconeixement dels drets de les persones LGTB s'han produït, van des de mitjan segle XX fins a començament del segle actual. Els moments més obscurs en contra del respecte a la dignitat i als drets humans al si d'Europa, els va protagonitzar el nazisme. La pròspera i culta societat alemanya del primer terç del segle XX havia donat un fil de visibilitat a les relacions entre homes. Aquest fet va tenir la seva resposta des de la vessant política del nazisme quan les va impedir i els va negar tota possibilitat d'anar endavant i fer camí. Cal dir, també, que després del nazisme, les víctimes LGTB, fonamentalment homes, varen ser les úniques sense reconeixement ni indemnització. El restabliment dels drets de persona en totes les parcel·les de la vida és el resultat del treball de diverses generacions. Gràcies a la seva lluita ara gaudim d'un millor escenari.

Creiem que no podem tancar aquesta publicació sense deixar-hi constància dels fets més transcendents de la història del moviment gai-lèsbic. Tenir coneixement dels guanys aconseguits i, també, de les lleis injustes que se'ls van aplicar –i que sortosament els nostres fills ja no han hagut de patir-, ens fa sentir agraïts a les persones LGTB que ens han precedit. El record del que han fet hauria d'encoratjar-nos, tant els fills com els pares, a continuar treballant per un món sense discriminació i, per tant, més just.

El restabliment dels drets de persona en totes les parcel·les de la vida és el resultat del treball de diverses generacions.

RELACIÓ CRONOLÒGICA D'ESDEVENIMENTS

- _1954, el 15 de juliol es reforma la *Ley de Vagos y Maleantes* que considerava la persona homosexual perillosa *per se*. Com que segons aquesta llei franquista, els actes homosexuals eren un delict i les persones que els feien uns delinqüents i uns degenerats, aquestes persones podien ser empresonades.
- _1948, 1958, 1971, Informe Kinsey. Primers estudis de referència fets als Estats Units. De les conclusions que se n'obtingueren, l'Escala Kinsey és la més coneguda i la que, encara avui, es té en compte quan es valora el comportament sexual humà.
- _1969, Stonewall Inn., 27 de juny del 1969. Diversos dies d'aldarulls en un barri de Nova York (Greenwich Village), marcaran, històricament, el moviment de lluita de gais, lesbianes i transsexuals. Cada any, arreu del món, es commemora aquesta data.
- _1970, promulgació de la *Ley de Peligrosidad y Rehabilitación Social*. Es presenta com la "millora" de la llei de 1954 i com l'intent "d'afavorir" les persones homosexuals. La seva recuperació i una posterior inserció social, n'era l'argument de fons. S'estableixen centres penitenciaris amb aquesta finalitat.
- _1971, formen el primer grup clandestí i reivindicatiu de l'Estat espanyol: el MELH (*Movimiento Español de Liberación Homosexual*)
- _1972, neix el FAGC (Front d'Alliberament Gai de Catalunya), hereu del MELH. Aquest mateix any comença la seva activitat, però a causa de diversos problemes amb el Ministeri de l'Interior, el FAGC no podrà ser legalitzat fins al juliol de 1980. És, doncs, una data històrica en el reconeixement dels drets i de les llibertats democràtiques.

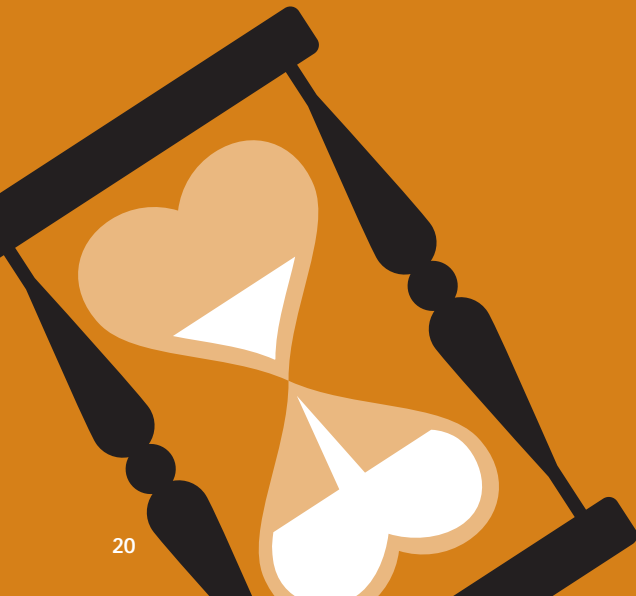
- 1973, al desembre d'aquest any, l'APA (Associació Americana de Psiquiatria) decideix retirar l'homosexualitat del DSM (Manual Estadístic i Diagnòstic de les Malalties Mentals). Ara bé, encara hi constarà com a trastorn d'orientació. L'any 1978, es fa un pas més i s'afirma que només es considerarà trastorn si genera angoixa. Finalment, el 1987, tota referència sobre l'homosexualitat, desapareix del DSM -un manual d'obligada consulta per als professionals de la salut mental.

- 1976, es crea l'Institut Lambda. La seva finalitat és l'estudi del fet homosexual i l'atenció personalitzada. Les institucions del moment la consideren una entitat que presta un servei social. Tot i que el 1978, l'Institut Lambda ja tenia uns estatuts interns, no serà fins al 1982 que, amb aquest nom, entrarà al registre d'associacions. El 1988, però, uns nous estatuts recullen el canvi de nom: a partir de llavors, l'Institut Lambda es dirà Casal Lambda.

- 1977, a Barcelona, impulsada pel FAGC, neix la COFLHEE (*Coordinadora de Frentes de Liberación Homosexual del Estado Español*). És la primera plataforma que aplega els incipients grups de l'Estat. Una gran fita fou la derogació de la Llei de Perillositat i Rehabilitació Social. Fruit del seu treball, unit a d'altres pressions, l'11 de gener del 1979, el BOE publicava la modificació que exclouïa les persones homosexuals de l'aplicació de l'esmentada llei.

- 1979, neix el GLAL (Grup de Lluita per l'Alliberament de la Lesbiana). Després de diversos intents, dins del FAGC i també de manera independent, es forma aquest primer grup de Catalunya i de tot l'Estat. A mitjan dècada dels 80, es crearà el GLFB (Grup de Lesbianes Feministes de Barcelona).

- 1978-79, es constitueix l'actual ILGA (Associació Internacional de Lesbianes i Gais), una federació de caràcter mundial. Té més de 400 membres i prop d'un centenar de països representats. Impulsar les organitzacions d'arreu del món i pressionar les institucions internacionals (ONU, OMS, Parlament Europeu, etc.) són alguns dels seus objectius.

- 1981, l'1 d'octubre. A Estrasburg, el Consell d'Europa aprova una recomanació per als 21 Estats membres. Aquesta aprovació, que fa referència a la no discriminació, també recull l'autodeterminació sexual, l'abolició de les lleis contra l'homosexualitat, la igualtat entre persones homosexuals i heterosexuales en l'edat mínima de consentiment per mantenir relacions, el cessament de la persecució policial, la garantia de la igualtat de tracte en tots els àmbits i la interrupció de les teràpies aversives.

- _ **1983-2006**, el Parlament de Catalunya aprova una llei, en modifica una en vigor i també aprova més de 12 resolucions i una moció. La Llei d'Unions Estables de Parella, 10/1998, fou la més important. Entre les resolucions hi ha: l'educació, l'homofòbia, els reagrupaments familiars, les fitxes policials, etc.

- _ **1986-87**, neix la CGL (Coordinadora Gai-Lesbiana), després d'existir com a CIG (Coordinadora d'Iniciativas Gais). És una de les entitats importants de Catalunya. Es tracta d'una federació que duu a terme un important nombre d'actuacions. La lluita contra la SIDA serà una de les seves tasques fonamentals.

- _ **1993**, l'OMS (Organització Mundial de la Salut) formalitza l'exclusió de l'homosexualitat de la seva llista de malalties.

- _ **1994**, resolució del Parlament Europeu per als Estats membres. Aprovada el 8 de febrer (A3-0028/94), ha estat una eina molt important perquè ha afavorit l'aprovació d'un grapat de normatives i de legislacions en àmbits diversos: educació, sanitat, treball, etc. Mentre s'esperaven normatives de rang superior, arran d'aquesta resolució, alguns ajuntaments van obrir un registre municipal per a les parelles de fet homosexuals.

- _ **1994**, neix l'AMPGIL (Associació de Pares i Mares de Gais i Lesbianes). La seva missió és ser punt de referència i de suport per a les famílies dels nois i noies homosexuals. Avui, però, l'AMPGIL també s'adreça als pares i a les mares, amb fills de 0 a 17 anys, per recomanar-los que segueixin de prop el seu desenvolupament afectiu i que no pressuposin la seva heterosexualitat.

- _ **1995**, un gran nombre d'ajuntaments obren un registre municipal per a les parelles de fet homosexuals. Encara que sigui una mesura simbòlica, afavoreix reconeixements normatius en el municipi i en el marc dels convenis laborals.

- _ **1998**, el 15 de juliol s'aprova, a Catalunya, la Llei d'Unions Estables de Parella. És una conseqüència de la Resolució del 1994 del Parlament Europeu que representa un avanç històric. Catalunya torna a ser capdavantera perquè, de tot l'Estat, és la primera a aplicar la llei. Cal dir, però, que l'aplicació té un marc limitat, atès que deixa al marge l'adopció d'infants, les prestacions de pensions i la Seguretat Social.

- _ 2003, s'aprova la Resolució 1079 que proposa diverses actuacions sobre el respecte a la diversitat d'orientació sexual dels joves, amb una incidència clara en l'àmbit educatiu. L'AMPGIL havia impulsat el debat previ sobre el text que, finalment, va ser consensuat per les forces polítiques, al Parlament de Catalunya.
- _ 2004, s'inicia el Programa per al col·lectiu LGTB que dependrà del Departament de la Presidència de la Generalitat de Catalunya. El seu objectiu fonamental és dissenyar i posar en marxa un Pla Interdepartamental que reculli un plec de mesures que no deixin marge a cap mena de discriminació. Aquest espai de govern representa un gran progrés per a les bases socials del moviment LGTB.
- _ 2005, a l'abril d'aquest any, es modifica la Llei 9/1998, del Codi de Família; la Llei 10/1998, d'Unions Estables de Parella i la Llei 40/1991, del Codi de Successions, en matèria d'adopció i tutela. Aquestes modificacions permeten l'adopció a tota persona -tant si viu en parella com si no- i a les parelles homosexuals. Aquestes millores legals reconeixen drets que restaven al marge.
- _ 2005, al mes de juny, s'aprova la modificació del Codi Civil que permetrà el matrimoni entre les persones del mateix sexe. Aquesta llei és un pas endavant decisiu perquè posa fi a una injusta discriminació.
- _ 2006, setembre, el Govern de la Generalitat aprova el Pla Interdepartamental per a la no discriminació de les persones homosexuals i transsexuals. El Pla recull diverses accions de govern que s'han de gestionar des dels diversos Departaments.

NO ENS CONFONGUEM!

Per tal de poder tenir les idees més clares, donem un cop d'ull a aquest vocabulari que ens pot aclarir conceptes:

Sexe: Són els trets físics que diferencien els homes de les dones.

Gènere: És la manifestació dels trets socials i culturals que diferencien els rols masculí i femení.

Orientació sexual: És l'atracció afectiva-sexual cap a persones:

De diferent gènere: orientació heterosexual.

Del mateix gènere: orientació homosexual.

De tots dos gèneres: orientació bisexual.

Pràctiques sexuals: Activitats escollides per cada persona per relacionar-se sexualment. Cada individu és lliure d'escollir les que més li agradin i no practicar les que no vulgui.

Transsexual: Persona que neix amb un determinat sexe, però que s'identifica amb el gènere contrari. A vegades decideixen recórrer a procediments quirúrgics i/o hormonals per canviar definitivament de sexe.

Gai: Home d'orientació homosexual que s'accepta socialment i personalment.

Lesbiana: Dona d'orientació homosexual que s'accepta socialment i personalment.

Homofòbia: Actitud d'aversion per les persones homosexuals. L'homofòbia ha estat condemnada pel Tribunal Europeu dels Drets Humans el 1981, al Consell d'Europa el 1984 i al Congrés espanyol el 1985.

Transvestisme: Fer servir indumentària del gènere oposat, ja sigui puntualment o constant, per tal d'aconseguir estimulació sexual, personal, social...

Drag Queens: Persona, home o dona, que es vesteix de dona exagerant les seves característiques, amb finalitats artístiques o lúdiques.

Drag Kings: Persona, home o dona, que es vesteix d'home exagerant les seves característiques, amb finalitats artístiques o lúdiques.

Hi ha el malentès generalitzat de confondre els drag queens amb transvestits i fins i tot amb les persones LGTB. Fixem-nos bé en les definicions.

ASSOCIACIÓ DE PARES I MARES DE GAIS I LESBIANES

Moltes gràcies a les persones que han ajudat a fer possible aquesta guia:

Jordi Samsó Montagut
Conxita Miquel Gassó
Sílvia Morey Capel
Teresa Barenys Lacha
Pere Terés Quiles
Diego Herrera Aragón

Barcelona, juliol del 2008

PER A MÉS INFORMACIÓ

www.ampgil.org

 Generalitat de Catalunya
Institut Català de les Dones

 Generalitat de Catalunya
Departament d'Acció Social i Ciutadania
**Secretaria de Polítiques Familiars
i Drets de Ciutadania**

 Generalitat de Catalunya
Departament d'Acció Social i Ciutadania
Secretaria de Joventut

GUIA

DE L'ASSOCIACIÓ DE PARES
I MARES DE GAIS I LESBIANES (AMPGIL)

www.ampgil.org